

ACC. N:R M. 11549:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Frågelista L U F 69: Spel med stickor.

Ett sådant spel praktiserades av oss barn i min hemby Kärlingeberga på 1880:talet. Vi kallade det helt enkelt "Pinnaspeled". Det var liksom så mycket annat i leksaksväg på den tiden hemmagjort. Någon vänlig vänlig själ av manfolken täljde till det av rakkluvna furubitar på kvällarna, då man höll de kardande och spinnande fruntimren sällskap. Spelet innehöll 40 smala stickor, raka eller småtandade, och en större fasonerad sticka, som vi kallade kungen. Stickorna hölls i handen i lodrät ställning mot bordskivan. Man öppnade hastigt handen, då stickorna ramlade åt olika håll. Sedan lade vi upp 50 hasselnötter, 10 för kungen och en för vardera av stickorna. Spelet bestod däri, att vi med en virknål plockade bort en efter en av stickorna utan att rubba de övriga. Den som börjat fick hålla på, tills han råkat rubba en sticka. Sedan tog nästa vid osv. Finast var naturligtvis att kunna plocka till sig kungen. Efter spelets slut ~~räknades~~ räknades deltagarnas stickor och nöthögen delades mellan deltagarna.

Spelet är säkerligen gammalt och har för länge sedan introducerats

ACC. N:R

M. 11549: 2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

i leksaksaffärerna. Min hustru berättade, att hon och hennes skol-
kamrater vid flickskolan i Karlstad hade ett sådant spel, som de
kallade skrapnos. Vid undersökning visade det sig att hennes syster
fortfarande hade detta spel kvar. Pjäserna äro av vitt ben, elegant
formade och förvarade i en svarvad träcylinder. Etuiet innehåller
8 stycken m/mbreda raka benstavar, 12 fasonerade (flagga, fågel, ge-
vär, sabel, tjuga, klubba, brödspade samt olika medeller av spjut)
De fasonerade pjäserna försedda med nummer för poängberäkning,
samt dessutom en hake, som använts vid plockandet. (Se bifogad teckning)

Mina barn roade sig under uppväxtåren med ett sådant i leksaksaffär
inköpt "skrapnosspel" . Namnet kom sig därav, att bland stickorna
förekom en sågtantad, som den förlorande parten blev skrapad på nä-
san med. Stickornas antal och närmare regler för poängberäkning kan
jag ej påminna mig.

En lärarinna i Önnestad (nu 63 år) berättar, att hon av bekant under
barnaåren fått ett sådant hemmagjort spel med olika formade stickor.
Detaljer minns hon ej.

Bifogade skiss visar benstickornas utseende och storlek i spelet
från Karlstad.

ACC. N:R M. 11549:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I leksaksaffärerna finnes fortfarande "pinnaspel" till salu. Jag köpte förra veckan på Gemlaboden i Kristianstad ett sådant spel kallat "Brio-Plocke-pinnar". Pris 85 öre. Innehåller 41 pinnar i olika färger med olika poängvärde. Detta spel torde finnas i varje väl sorterad leksaksaffär.

M. 11549:4.

Ritat

Landskap: Skåne Upptecknat av: Kamrer N. Jönsson

Härad: V. Göinge Adress: Fryksbo, Önnestad

Socken: Stoby, Önnestad m.fl. Berättat av: Densamme
se texten

Uppteckningsår: 1950 Född år 1878 i Stoby s:n

